

det skal give til dem, jeg har blot benyttet Tallene for at illustrere, hvor planløst ogsaa Regeringen tager paa disse Ting. Man opfører Summer og tumler med dem, som om det var en ganske simpel Sag at skaffe dem til Veje, det er det, der forekommer mig at være mindre heldigt.

I Folketinget holdt man, som sagt, ikke af Bestemmelsen om, at man skulde begrænse sig til de 2 Mill. Kr. aarligt, og saa udtalte man i Betænkningen, at det Baand, der derved vilde lægges paa den bevilgende Myndighed, burde denne være fri for, man burde ikke være bunden ved noget, ikke en Gang ved Forudsætninger, for det var jo ikke væsentlig andet end en Forudsætning, at man ud af Fonden ikke skulde kunne bevilge mere end 2 Mill. Kr. om Aaret, det udelukkede jo aldeles ikke, at man paa Finansloven kunde bevilge, hvad man ellers blev enig om, til de Formaal, som paatrængte sig, og som nødvendig maatte have Tilskud. Men naar Bestemmelsen i § 4 er borte, naar ikke en Gang den deri indeholdte Forudsætning har kunnet vinde Bifald hos Folketinget, naar man end ikke vil binde sig til ikke ud af denne Fond at bevilge mere, saa forekommer det mig, at den hele Foranstaltning bliver ganske illusorisk, saa kan man lige saa godt lade være med at gennemføre den, saa er Lovforslaget til ingen Nytte. Den smukke og paaskønnelsesværdige Hensigt, den højtærede Minister har haft, er aldeles ikke naaet. Jeg beklager det i høj Grad, thi jeg er enig med den højtærede Minister i, at det vilde være særdeles ønskeligt, om man kunde naa til en fast Plan paa dette Omraade, og jeg paaskønner i høj Grad de Bestræbelser, den højtærede Minister har gjort for at vise Vejen til at faa Orden i det Kaos, vi i Øjeblikket ligge i. Men naar Sagen staar saaledes, bliver det dog virkelig et Spørgsmaal, om der er nogen som helst Anledning til at oprette Fonden. Man anfører som en Grund dertil — og det er vel egentlig den eneste Grund, man kan have, naar man først er kommen til, at man ikke vil binde sig ved nogen som helst Regel med Hensyn til Pengenes Anvendelse — man anfører altsaa — den højtærede Minister gjorde det ikke, men jeg har set det i Folketingets Forhandlinger, og jeg tror ogsaa i Folketingets Betænkning — at disse Udlaan, som de nu gives, og som de staa paa Finansloven, ville forrykke Balancen paa det aarlige Budget. Det er en ganske ejendommelig Udtalelse: forrykke Balancen paa Budget-

tet! Forholdet er jo det, at de Summer, der her er Tale om, ydes som Laan. Samtidig med, at man fører dem til Udgift, erhverver man et Aktiv, der nominelt svarer til Laanet — om det reelt er det, kan der altid være Spørgsmaal om, men nominelt erhverver man et tilsvarende Aktiv. Skulde der altsaa være Tale om egentlig Balance, maatte man sige: Godt, vi give disse Penge ud f. Eks. til Jordlodder, saa og saa mange Hundrede Tusinder eller Millioner om Aaret, derfor erhverve vi et Aktiv i de Obligationer, som udstedes, og dem sætte vi ind paa Indtægtssiden. Balancen vilde i saa Fald ikke lide nogen Skade. Det er noget lignende, man nu vil opnaa, naar man nu tager det hele ud af Finansloven, tager disse Summer ganske bort, saa vil Finansloven komme til at se bedre ud; man mener, at man ikke saa let vil komme til en Finanslov med Underskud, naar man kan tage disse mange hundrede Tusinder eller Millioner ud og sige: Disse Penge skulle vi slet ikke have fra Finansloven, men ud af Fonden. Det var ganske rart, om man kunde befri Finanslovens Udgiftsside for et Beløb af et Par Mill. Kr. om Aaret, som der her er Tale om. Det kunde være meget behageligt, men Finansloven er jo ingen Statusopgørelse og tilsigter aldeles ikke at være det, den tilsigter kun at være en Oversigt over, hvad der i det hele taget skal gives ud. Og det er dog sikkert, at til, hvad der skal gives ud, maa der ogsaa skaffes tilsvarende Indtægter. Det er klart, det er der ingen Tvivl om. Den Fare forekommer mig nu vil ligge meget nær, naar man tager disse Summer ud af Finanslovens Udgiftsside, at man saa anser sig for betydelig rigere, end man i Virkeligheden er, jeg mener i Øjeblikket rigere, raadig over flere Penge. Naar man ikke behøver at opføre det Par Mill. Kr. paa Finanslovens Udgiftsside, men kan tage dem af en særlig Fond, saa vil man have saa mange flere Penge at raade over paa Finansloven, og saa vil man maaske sige: Vi kunne godt bevilge baade det ene og det andet! Derved vil Planløsheden vokse i endnu stærkere Grad end hidtil, og saa under denne Forudsætning vil Laanefonden skade i Stedet for at gavne. Derfor forekommer det mig, at det fortjener den alvorligste Overvejelse, om der virkelig er Grund til at oprette denne Statslaanefond i den Skikkelse, hvori den her foreligger, og efter de Forhandlinger, der have fundet Sted i Folketinget.

I øvrigt skal jeg ikke tage Brødet ud